

Informator dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Osobą doznającą przemocy w rodzinie może być każdy:

- współmałżonek,
- partner w związku nieformalnym,
- dziecko,
- osoba starsza,
- rodzeństwo,
- osoba niepełnosprawna.

Najczęstsze formy przemocy w rodzinie to:

- **Przemoc fizyczna**, np. uderzanie, popychanie, szarpanie, kopanie, duszenie, spoliczkowanie, wykręcanie rąk, ciągnięcie/ wyrywanie włosów, przypalanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni, głodzenie, odmawianie pożywienia czy napojów, zmuszanie do przebywania w zimnie, polecenie wykonywania upokarzających czynności, utrudnianie korzystania z pomieszczeń, wyganianie z mieszkania, niewpuszczanie do domu, zamykanie w pomieszczeniach,
- **Przemoc psychiczna**, np. obrażanie, wyzywanie, wyśmiewanie, szydzenie, okazywanie braku szacunku, poniżanie w obecności innych osób, kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi, poddawanie stałej krytyce, grożenie pozbawieniem -życia -zdrowia -pobiciem -podpaleniem, -popęśnienia samobójstwa -wyrządzeniem krzywdy osobie bliskiej lub zwierzęciu, szantażowanie, znieważanie, zawstydzanie, uniemożliwianie spoczynku nocnego, złośliwe budzenie, wywoływanie awantur, sprowadzanie do mieszkania osób nieakceptowanych przez domowników, niepokojenie telefonami i sms'y np. w miejscu pracy -w szkole, złośliwe chowanie dokumentów- kluczy.
- **Przemoc seksualna**, np. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych zachowań - praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, zawstydzające komentarze, niechciany dotyk, traktowanie seksu jako obowiązku, zmuszanie do oglądania pornografii, współżycie seksualne po akcie przemocy, zmuszanie do prostytucji, gwałt,
- **Przemoc ekonomiczna**, np. niszczenie rzeczy osobistych lub wspólnych, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież rzeczy (w tym pieniędzy), dysponowanie czyjąś własnością (rzeczami) bez pozwolenia, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez pozwolenia, odbieranie zarobionych pieniędzy (zmuszanie do ich wydawania), niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny (wydzielanie pieniędzy, odmawianie dokładania się do budżetu domowego, niealimentacja), przeznaczanie środków z budżetu domowego na zaspokojenie wyłącznie własnych celów, zmuszanie do spłacania długów, uniemożliwianie podjęcia pracy, zmuszanie do pracy,
- **Zaniedbywanie**, np. pozbawienie lub niezabezpieczenie minimum potrzeb fizycznych (właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja) niezbędnych do prawidłowego rozwoju, niezaspokajanie podstawowych potrzeb emocjonalnych - psychicznych (poczucie bezpieczeństwa, miłość rodzicielska, troska) niezbędnych do prawidłowego rozwoju, odrzucenie emocjonalne, brak zainteresowania rozwojem, stanem zdrowia, higieną, właściwym odżywianiem i ubieraniem – **dziecka, bądź osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności, wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb.**

JEŻELI DOZNAJESZ PRZEMOCY LUB JESTEŚ ŚWIADKIEM PRZEMOCY NIE OBAWIAJ SIĘ PROSIĆ O POMOC, REAGOWAĆ!

Masz prawo:

- **Powiadomić Policję i Prokuraturę, złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa,**
- **Skorzystać z oferowanej pomocy: Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Społecznej, Sądu Rodzinnego i Opiekuńczego, Ochrony Zdrowia, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, funkcjonujących na Twoim terenie,**
- **Żądać wszczęcia procedury „Niebieska Karta”**

Procedura „Niebieskie Karty” to skoordynowany - interdyscyplinarny system pomocy dla osób, które doznają przemocy domowej.

Do czynów popełnianych w rodzinie podlegającym ustawowo sankcjom karnym (kodeks karny), zalicza się między innymi:

- fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad najbliższymi (art. 207 k.k.)
- spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 156 k.k.)
- inne naruszenie czynności ciała lub rozstroju zdrowia (art. 157 § 1 i 2 k.k.)
- narażenie na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia osoby pozostającej pod opieką (art. 160 § 2)
- pozbawienie człowieka wolności (art. 189 k.k.)
- groźby popełnienia przestępstwa na szkodę najbliższych (art. 190 k.k.)
- uporczywe nękanie (art. 190 a § 1 k.k.)
- stosowanie przemocy lub groźby bezprawnej w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia (art. 191 k.k.)
- doprowadzenie innej osoby do obcowania płciowego przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem - gwałt (art. 197 k.k.)
- obcowanie płciowe z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszczenie się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej (art. 200 k.k.),
- rozpijanie małoletniego (art. 208 k.k.)
- uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego (art. 209 k.k.)
- porzucenie osoby małoletniej lub nieporadnej (art. 210 k.k.)
- uprowadzanie lub zatrzymanie małoletniego wbrew woli opiekuna (art. 211 k.k.)
- zniewagę i naruszenie nietykalności cielesnej (art. 216 i 217 k.k.)
- kradzież lub kradzież z włamaniem na szkodę osoby najbliższej (art. 278 i 279 k.k.)
- niszczenie, uszkodzanie cudzej rzeczy lub czynienie jej niezdatną do użytku (art. 288 k.k.)

Informacje o artykule

Autor:

Zredagował(a): Redakcja

Data powstania: 07.03.2017 14:45

Data ostatniej modyfikacji: 23.03.2017 12:24

Liczba wyświetleń: 1398

Wydrukowano z serwisu: archiwum.pcprgora.samorzady.pl

Wydrukowano dnia: 2025-07-22 23:36:07